

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. SLS-08775/2019-ERU
Č. j.: 08775-31/2019-ERU

V Ostravě dne 7. října 2021

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad, se sídlem Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava, jako správní orgán věcně příslušný podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod spisovou značkou SLS-08775/2019-ERU, zahájeném na návrh společnosti Malečská energetická, s. r. o., se sídlem č. p. 120, 539 01 Vojtěchov, IČ: 28797345, (dále též jen „navrhovatel“), ve věci sporu se společností OTE, a. s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín, IČ: 26463318 (dále též jen „odpůrce“), podle ustanovení § 141 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „správní řád“)

rozhodl takto:

I. Návrh společnosti Malečská energetická, s. r. o., se sídlem č. p. 120, 539 01 Vojtěchov, IČ: 28797345, aby Energetický regulační úřad uložil společnosti OTE, a. s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00, Praha 8 – Karlín, IČ: 26463318, zaplatit společnosti Malečská energetická, s. r. o., se sídlem č. p. 120, 539 01 Vojtěchov, IČ: 28797345, částku 4.537.958,84 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení, a to do 3 kalendářních dnů od právní moci rozhodnutí na účet č. 8000048107/7940,

s e z a m í t á .

II. Společnost Malečská energetická, s. r. o., se sídlem č. p. 120, 539 01 Vojtěchov, IČ: 28797345, je povinna zaplatit společnosti OTE, a. s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00, Praha 8 – Karlín, IČ: 26463318, náklady řízení podle ustanovení § 3 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., ve výši 1.200 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Podstata sporu a shrnutí důvodů

Energetický regulační úřad obdržel dne 30. srpna 2019 návrh společnosti Malečská energetická, s. r. o., se sídlem č. p. 120, 539 01 Vojtěchov, IČ: 28797345, na zahájení správního řízení ve věci zaplacení peněžité částky 4.537.958,84 Kč spolu s úrokem z prodlení se společností OTE, a. s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín, IČ: 26463318, jako odpůrcem. Požadovaná částka má představovat nevyplacenou část podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (zeleného bonusu) za období červen roku 2016 až duben roku 2019 představující rozdíl mezi vyplacenou podporou – zeleným bonusem a podporou, na kterou vznikl navrhovateli dle jeho mínění nárok v souladu s právními předpisy.

Navrhovatel v rámci vylíčení rozhodných skutečností uvedl, že je provozovatelem bioplynové stanice s kogenerační jednotkou, která využívá spalovací motor k zapálení zapalovacího paprsku pomocí zapalovacího média jiného, než je bioplyn, a tím je lehký topný olej (dále též jen „LTO“). Výroba elektřiny je dle tvrzení navrhovatele možná jen prostřednictvím zažehnutí nezbytného množství fosilního paliva.

Navrhovatel dále uvedl, že (elektronický) formulář, kterým se uplatňuje u odpůrce nárok na zelený bonus, doposud z opatrnosti při respektování veřejně prezentovaného odmítavého postoje odpůrce k dané problematice vyplňoval tak, že nárokovanou podporu elektřiny za elektřinu vyrobenou z biomasy krátil o podíl elektřiny vyrobené prostřednictvím zažehnutí nezbytného množství jiného paliva, než je biomasa. Pro svůj tvrzený nárok navrhovatel odkazuje zejména na ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o podporovaných zdrojích“). Dále je poukazováno na ustanovení § 2 odst. 1 a ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky č. 477/2012 Sb.

Za stěžejní pak navrhovatel právě považuje to, že za situace, kdy je výroba elektřiny v bioplynové stanici možná s ohledem na příslušnou technologii pouze zapálením zapalovacího paprsku pomocí zapalovacího média jiného než je bioplyn, dle dikce právních předpisů by veškerá vyrobená elektřina měla být považována za elektřinu z obnovitelného zdroje. Navrhovatel současně poukazuje na rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu ze dne 7. května 2019, č. j. 05645-46/2017-ERU ve věci společnosti BIOINVEST KUNČINA, s. r. o., v němž se rozhodovalo o skutkově stejné věci a bylo mj. posouzeno, že použití toliko nezbytného množství paliva pro zažehnutí obnovitelného zdroje se nepovažuje za spoluspalování.

Jako přílohy prokazující nárok na požadovanou částku připojil navrhovatel k návrhu Přehled uhrazených a nárokovaných plateb za elektřinu vyrobenou v období červen 2016 – duben 2019, rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu ze dne 7. května 2019, č. j. 05645-46/2017-ERU, odpověď odpůrce ze dne 25. června 2019, výzvu k doplacení peněžité částky týkající se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů ze dne 14. června 2019 a předžalobní výzvu podle § 142a odst. 1 občanského soudního řádu k uhrazení peněžité částky týkající se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů vyrobené v BPS Vojtěchov.

Podáním ze dne 13. září 2019 vyzval Energetický regulační úřad účastníky řízení o zahájení řízení, kdy současně vyzval odpůrce, aby se k návrhu písemně vyjádřil. Dne 20. září 2019 podal odpůrce své vyjádření, ve kterém mj. uvedl, že s podaným návrhem nesouhlasí, kdy trvá na tom, že podpora by byla poskytnuta v rozporu s článkem 107 a 108

Smlouvy o fungování Evropské unie. Podpora byla dle mínění odpůrce schválena jako veřejná podpora notifikací Evropské komise SA.35177 ze dne 11. června 2014, kdy z čl. 4 odst. 9, resp. 61 vyplývá, že podpora se může vztahovat jen na část energie vyrobené z obnovitelného zdroje.

Výše citovaná rozhodnutí potom odpůrce považuje za nesprávná, kdy tato byla z jeho strany napadena žalobou dle části páté zákona č. 99/1963 Sb. Zároveň poukazuje odpůrce na následně vydané stanovisko Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 9. července 2019, ze kterého dle jeho názoru vyplývá, že výrobci by měli uplatňovat podporu pouze na energii vyrobenou z obnovitelného zdroje. Dále odpůrce podává svůj výklad pojmů biomasa a bioplyn a relevantních právních předpisů. V případě navrhovatele se nejedná u LTO jen o zažehnutí, nýbrž o stálý přístřík v rozsahu více než 4 %, kdy by mělo být vycházeno z prvního rozhodnutí ve věci navrhovatele a odpůrce v obdobném sporu, které se mj. opíralo o výkladové stanovisko Energetického regulačního úřadu č. 1/2013 a nárok na podporu nepřiznávalo. Jestliže potom Rada Energetického regulačního úřadu ve svém rozhodnutí jako důvod neaplikace zmíněného stanoviska uváděla skutečnost, že toto nezohledňuje ustanovení § 4 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích, tak s tímto posouzením odpůrce nesouhlasí.

Navrhovatel v podání ze dne 24. října 2019 zejména uvedl, že odpůrce neuvádí žádné nové skutečnosti, které by Energetický regulační úřad již neposuzoval a k nimž by se již jednoznačně nevyjádřil ve svém rozhodnutí pod č. j. 05645-46/2017-ERU, což se vedle aplikace výkladových stanovisek, notifikačního rozhodnutí rovněž týká také namítaného stanoviska Ministerstva životního prostředí. K odpůrcově námitce, že pojem bioplyn nelze subsumovat pod pojem biomasa, navrhovatel sděluje, že souhlasí s tím, že zákon o podporovaných zdrojích tyto dva pojmy odlišuje, kdy bioplyn je jednou z forem využití biomasy. Jestliže tedy dochází ke společnému splavování bioplynu, je možno hovořit o spalování produktu vyráběného z biomasy. Ačkoli tedy vyhlášky č. 477/2012 Sb. nestanoví podmínky společného spalování bioplynu, ale pouze podmínky společného spalování biomasy, není zřejmé, proč by pro bioplyn vyráběný z biomasy a pro samotnou biomasu měly platit rozdílné podmínky.

Energetický regulační úřad následně umožnil písemností ze dne 20. února 2020 účastníkům řízení před vydáním rozhodnutí ve věci samé vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, kdy své vyjádření podal pouze navrhovatel, který dne 4. března 2020 v rámci svého podání v podstatě jen shrnul svá předcházející tvrzení.

Dne 25. března 2020 vydal Energetický regulační úřad rozhodnutí, kterým vyhověl v plném rozsahu navrhovateli. Proti tomuto podal dne 31. března 2020 odpůrce rozklad, v rámci kterého zejména namítal, že napadené rozhodnutí je nesprávné, neboť toto nemá oporu v provedeném dokazování a je v rozporu s právními předpisy. K rozkladu se dne 17. dubna 2020 vyjádřil navrhovatel, který svými argumenty podpořil závěry uvedené v napadeném rozhodnutí.

Odpůrce dne 5. května 2020 doplnil své tvrzení s tím, že právní názor, o který se Energetický regulační úřad opírá, byl zvrácen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 24. dubna 2020 (dále též jen „rozsudek obvodního soudu“) v rámci řízení vedeného pod sp. zn. 25 C 130/2019 (předložen odpůrcem dne 7. srpna 2020). Z tohoto důvodu je požadováno přerušování řízení. Dne 19. ledna 2021 odpůrce sdělil, že Městský soud v Praze v odvolacím řízení potvrdil výše citovaný rozsudek obvodního soudu, a to rozhodnutím ze dne 14. ledna 2021 č. j. 29 Co 304/2020-252 (dále též jen „rozsudek městského soudu“), který byl předložen odpůrcem dne 15. února 2021.

Dne 18. května 2021 bylo Radou Energetického regulačního úřadu prostřednictvím rozhodnutí č. j. 08775-25/2019-ERU (dále též jen „rozhodnutí o rozkladu“) zrušeno

rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 08775-13/2019-ERU a věc byla vrácena zpět k novému projednání s odůvodněním, že napadené rozhodnutí bylo založeno na nesprávném právním hodnocení, když případ použití LTO pro spalování bioplynu nelze podřadit pod situaci, kdy se nejedná o společné spalování, ale zároveň by byl právními předpisy založen nárok na podporu za celý objem vyrobené elektřiny. Zrušení rozhodnutí tak nastalo z důvodu odlišného právního hodnocení věci.

Účastníci řízení byli následně dne 16. července 2021 vyrozuměni o pokračování v řízení a byla jim současně dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Navrhovatel po zaslání obsahu spisu ve svém podání ze dne 16. srpna 2021 především vyjádřil svůj nesouhlas s rozsudkem obvodního soudu i rozsudkem městského soudu. Odpůrce dne 30. července 2021 odkázal na svá předcházející vyjádření a současně navrhnul, aby byla navrhovateli uložena povinnost uhradit odpůrci náklady řízení.

II.

Posouzení věci

Co se týče příslušnosti Energetického regulačního úřadu rozhodovat předmětný spor, tak na základě ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., Občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, platí, že: „*V občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.*“, a proto má Energetický regulační úřad za to, že rozhodovací kompetence v rámci tohoto sporu jsou dány na základě ustanovení § 17 odst. 7 písm. d) energetického zákona, dle kterého je Energetický regulační úřad mimo jiné příslušný k projednání a rozhodnutí sporu týkajícího se výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla, elektřiny vyrobené z druhotných energetických zdrojů nebo z obnovitelných zdrojů.

V tomto ohledu bylo posouzeno, že Energetický regulační úřad je věcně příslušný rozhodovat předmětný spor mezi navrhovatelem a odpůrcem, neboť se jedná o spor týkající se podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, když z podaného návrhu je zřejmé, že navrhovatel požaduje, aby mu byla ze strany odpůrce uhrazena podpora formou zeleného bonusu.

V souvislosti s projednávaným sporem lze ve vztahu k legitimaci účastníků řízení bez dalšího shledat, že navrhovatel je držitelem licence na výrobu elektřiny č. 111118901. Co se týče odpůrce, bylo posouzeno, že odpůrce je společností, jejímž předmětem podnikání jsou činnosti operátora trhu, které tato společnost vykonává na základě licence č. 150504700, udělené Energetickým regulačním úřadem podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) bodu 7 energetického zákona. Jednotlivé činnosti operátora trhu potom vyplývají zejména z ustanovení § 20a odst. 4 energetického zákona, kdy tedy tento mj. vede evidenční systém vyplácení podpory, přičemž mezi další jeho povinnosti patří také hradit výrobcům elektřiny zelený bonus na elektřinu z obnovitelných zdrojů.

Po provedení listinných důkazů a po prostudování shromážděných podkladů dospěl Energetický regulační úřad k následujícím závěrům.

Navrhovatel svůj nárok dovozuje z toho, že prováděcí právní předpis, na který odkazuje ustanovení § 4 odst. 5 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích energie, tj. vyhláška č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchování dokumentů, nedefinuje výrobní proces, kdy je k provozu kogeneračních jednotek na výrobu elektřiny z bioplynu nutné zažehnutí nezbytného množství jiného paliva, jako společné spalování. V této souvislosti je dle navrhovatele dále nezbytné aplikovat ustanovení § 3 odst. 1 této vyhlášky, byť se toto vztahuje výslovně k biomase, kdy z tohoto vyplývá, že vyrobená

elektrina musí být podporována bez odpočtu nezbytného zážehového paliva. Současně odkazuje na správní řízení a vydaná rozhodnutí Energetickým regulačním úřadem v obdobné věci, kdy bylo návrhu vyhověno

Odpůrce oproti tomu tvrdí, že nemůže poskytovat provozní podporu výroby elektřiny odpovídající rozsahu spalování LTO, protože na spalování LTO se provozní podpora výroby elektřiny podle zákona o podporovaných zdrojích nevztahuje. Zároveň argumentuje odpůrce tím, že se jedná o podporu poskytovanou z veřejných zdrojů, a tudíž se podpora může vztahovat jen na tu část energie, která je vyrobená z obnovitelného zdroje, což je mj. seznatelné z notifikace provedené Evropskou komisí. Dále odpůrce odkazuje na soudní řízení a vydaná rozhodnutí v obdobné věci.

S ohledem na uvedené je tak třeba předně vyřešit otázku, zda postup, který aplikuje odpůrce, kdy tento požaduje, aby v případě, že je při zapalování použito média, které není možno považovat za obnovitelný zdroj, tato skutečnost byla v jeho systému uvedena, je protiprávní či nikoliv, resp. je-li možno poskytovat podporu také na neobnovitelný zdroj energie, neboť od této otázky odvisí oprávněnost nároku navrhovatele.

V dané souvislosti odkazuje Energetický regulační úřad na rozhodnutí o rozkladu, v rámci kterého došlo k odklonění se od dosavadní správní praxe ve věci posuzování nároků na podporu ve vztahu k užití LTO. Dosavadní praxe se v souladu s názorem Rady Energetického regulačního úřadu vyjádřeném v rozhodnutí o rozkladu ze dne 9. května 2018, č. j. 05645-31/2017-ERU, resp. ze dne 7. května 2019, č. j. 05645-46/2017-ERU, ustálila na závěru, že podpora náleží také za část elektřiny vyrobené použitím přístřiku LTO.

Ke změně ustálené rozhodovací praxe došlo v souvislosti s výše citovaným rozsudkem obvodního soudu, resp. rozsudkem městského soudu, kterým bylo nahrazeno rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu ze dne 7. května 2019, č. j. 05645-46/2017-ERU, a jemu předcházející rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 9. srpna 2018, č. j. 05645-39/2017-ERU. V rámci citovaných rozsudků byla daná problematika posouzena jako současné spalování obnovitelného a neobnovitelného zdroje, kdy má být podpora poskytována pouze na výrobu ze zdroje obnovitelného. K tomuto závěru se rovněž přiklání Rada Energetického regulačního úřadu v rozhodnutí o rozkladu.

Na základě ustanovení § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu platí, že jestliže odvolací (rozkladový) správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, toto nebo jeho část zruší a věc vrátí k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal. V odůvodnění tohoto rozhodnutí vysloví odvolací (rozkladový) správní orgán právní názor, jímž je správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, při novém projednání věci vázán.

Z výše uvedeného je zřejmé, že Energetický regulační úřad je vázán právním názorem Rady Energetického regulačního úřadu vysloveném v rozhodnutí o rozkladu. Energetický regulační úřad má za to, že od právního názoru druhoinstančního správního orgánu by se mohl odchýlit jen v případě, že by došlo k podstatné změně okolností, avšak takováto situace dle jeho mínění nenastala.

K tomuto dále Energetický regulační úřad doplňuje, že již v minulosti bylo vůči odpůrci vedeno sporné správní řízení v prakticky totožné věci ze strany společnosti BIOINVEST KUNČINA, s. r. o., kdy se jednalo o stejný nárok, pouze se lišila výše požadované částky a rozhodné období, a to pod sp. zn. SLS-05645/2017-ERU, kdy poslední rozhodnutí vydaná prvoinstančním i druhoinstančním správním orgánem v rámci tohoto sporného správního řízení byla napadena odpůrcem žalobou podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., Občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, o nahrazení

rozhodnutí správního orgánu, kdy postup správního orgánu v daném správním řízení nebyl shledán správným, resp. bylo rozhodnuto, že odpůrce není povinen hradit společnosti BIOINVEST KUNČINA, s. r. o. požadovanou částku s příslušenstvím a předmětná rozhodnutí byla nahrazena výše citovaným rozsudkem obvodního soudu, který byl potvrzen rozsudkem městského soudu.

V tomto ohledu je tak možno konstatovat, že návrhu společnosti BIOINVEST KUNČINA, s. r. o. na zaplacení dané částky nebylo ve své podstatě v rámci sporného správního řízení vedeného pod sp. zn. SLS-05645/2017-ERU vyhověno, když bylo následně soudními orgány posouzeno, že podpora nenáleží za elektřinu vyrobenou prostřednictvím LTO.

K tomuto Energetický regulační úřad uzavírá, že z jeho strany je nezbytné v rámci rozhodovacího procesu respektovat mj. jednotlivé zásady správního řízení, a to rovněž zásadu vyplývající z ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, dle kterého platí, že: *„Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“*

Při respektování citovaného ustanovení tak Energetický regulační úřad musí postupovat tak, aby chránil veřejný zájem, aby nestranně a objektivně přistupoval k jednotlivým případům a aby rozhodoval předvídatelně. Tedy aby v situaci, kdy bude rozhodovat o obdobném případě, o kterém rozhodoval v minulosti určitým způsobem, rozhodoval obdobným způsobem. Ve své podstatě tak tato zásada ukládá správnímu orgánu, aby při rozhodování skutkově shodných anebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, čímž jsou vytvářeny předpoklady pro předvídatelnost činnosti veřejné správy.

Ve vztahu k výše uvedenému je tak zřejmé, že v tomto sporném správním řízení je Energetický regulační úřad vázán jednak právním názorem vyjádřeným v rozhodnutí o rozkladu a dále je povinen rozhodovat obdobným způsobem, jakým bylo rozhodnuto v obdobném sporu vedeném pod sp. zn. SLS-05645/2017-ERU. K tomuto Energetický regulační úřad doplňuje, že výše citované soudní rozsudky sice nepředstavují pro Energetický regulační úřad závazný právní názor, i tak se jeví jako vhodné rozhodovat v souladu se závěry v nich uvedenými, neboť je zřejmé, že při případném podání žaloby o nahrazení rozhodnutí správního orgánu by soudní orgány rozhodovaly pravděpodobně obdobně, jako bylo rozhodováno v rozsudcích obvodního a městského soudu.

Co se týče relevantní právní úpravy, potom podle ustanovení § 4 odst. 1 věty první zákona o podporovaných zdrojích platí, že: *„Pro účely stanovení podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů podle tohoto zákona se za elektřinu z obnovitelných zdrojů považuje elektřina vyrobená využitím obnovitelných zdrojů naměřená v předávacím místě výroby elektřiny⁵⁾ a distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, nebo naměřená na svorkách generátoru a snížená o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, anebo poměrná část elektřiny pocházející z obnovitelného zdroje v případě společného spalování obnovitelného zdroje a druhotného zdroje nebo neobnovitelného zdroje.“*

Zákon o podporovaných zdrojích dále jasně v ustanovení § 2 písm. a) určuje, co je třeba chápat jako obnovitelné zdroje, na které je podpora určena, kdy se přímo jedná o *„obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistíren odpadních vod a energie bioplynu“*.

Ve smyslu ustanovení § 11a odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích je výrobcem,

který vyrábí elektřinu společným spalováním obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje, povinen vykazovat operátorovi trhu zvlášť množství elektřiny z obnovitelného zdroje a zvlášť z neobnovitelného.

Lze dospět k závěru, že elektřinu je možno vyrábět z nepodporovaného zdroje nebo z podporovaného, případně z obou zdrojů, kdy je potom podpora poskytována jen na poměrnou část vyrobené elektřiny. V tomto smyslu je potom nezbytné definovat, v jakém režimu výroby elektřiny se pohybuje navrhovatel, tedy zda v jeho případě dochází k výrobě elektřiny čistě z podporovaného, resp. nepodporovaného, zdroje nebo je elektřina vyráběna společným spalováním obnovitelného a neobnovitelného zdroje s tím, že je potom podpora poskytnuta toliko na poměrnou část vyrobené elektřiny, a to toliko ze zdroje obnovitelného.

Z uvedeného je seznatelné, že zákon o podporovaných zdrojích určuje pravidla pro podporu elektřiny vyrobené při spalování obnovitelného zdroje s neobnovitelným, ovšem tento právní předpis sám o sobě nestanoví, co je třeba rozumět pod pojmem „společné spalování“.

Výklad pojmu „společné spalování“ je potom možno nalézt toliko v prováděcí vyhlášce k zákonu o podporovaných zdrojích, a to konkrétně ve vyhlášce č. 477/2012 Sb., kdy z ustanovení § 3 odst. 1 vyplývá, že při výrobě podporované elektřiny je biomasa využívána v procesu spalování nebo zplynování a v procesu současného spalování různých druhů paliva, s výjimkou případů, kdy je výroba elektřiny nebo tepla možná jen prostřednictvím zažehnutí nezbytného množství jiného paliva. Citované ustanovení se ovšem týká pouze spalování biomasy, kdy ovšem výrobní navrhovatele spaluje bioplyn a LTO, které není možno podřadit za žádných okolností pod biomasu.

V tomto ohledu lze přisvědčit námitce odpůrce, v rámci které tento poskytuje výklad pojmů „biomasa“ a „bioplyn“ s tím, že se nejedná o totožné pojmy. Současně je nutno v této věci odkázat na rozhodnutí o rozkladu, resp. rozsudek obvodního soudu, ze kterých je patrné, že nelze využít analogie. Z citovaného rozsudku tak lze přímo dovodit, že: *„Ustálená výkladová praxe vychází z toho, že výjimky je třeba vykládat restriktivně. Pokud tedy zákon (či obecně právní předpisy) podporu pro výrobní typ žalovaného neupravuje, není možno ji pomocí analogie pro jiný typ výrobní dovozovat v případě žalovaného. Jinými slovy výrobní žalovaného není výrobnou využívající jako obnovitelný zdroj biomasy, nýbrž bioplyn a nelze tedy v jeho případě uplatňovat formu podpory pro výrobní typ žalovaného. Pokud zákonodárce neupravil zvláštním způsobem podporu pro výrobní typ žalovaného, je třeba vycházet z obecné úpravy a nikoli používáním analogie rozšiřovat okruh subjektů s nárokem na podporu či rozsah podpory.“*

Je tak zjevné, že při posuzování je nutno vycházet pouze ze zákona o podporovaných zdrojích, nikoli z vyhlášky č. 477/2012 Sb. K tomuto je možno odkázat na závěr plynoucí z rozhodnutí o rozkladu, v rámci kterého bylo vysloveno, že: *„V souladu s Čl. 2 odst. 3 a Čl. 4 odst. 1 Ústavy České republiky je třeba postupovat právě jen na základě výkladu zákona, tj. § 4 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích, když z vyhlášky č. 477/2012 Sb. lze dovozovat toliko upřesnění některých ustanovení zákona, týkajících se způsobů využití jednotlivých druhů obnovitelných zdrojů při výrobě elektřiny. Ostatně ani žádné zákonné zmocnění tedy nehovoří o tom, že by bylo možno vyhláškou stanovit množství výroby elektřiny, které je předmětem podpory, a z hlediska zodpovězení otázky, za jaké množství elektřiny přísluší podpora, je nutno postupovat dle zákona o podporovaných zdrojích.“*

Z ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích potom vyplývá, že podpora se vztahuje na výrobu elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů energie, které jsou blíže definovány v ustanovení § 2 písm. a) tohoto zákona, jak již bylo zmíněno výše.

Ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích se pro účely stanovení podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů považuje za elektřinu z obnovitelných zdrojů elektřina vyrobená využitím obnovitelných zdrojů anebo poměrná část elektřiny pocházející z obnovitelného zdroje v případě společného spalování obnovitelného zdroje a druhotného zdroje nebo neobnovitelného zdroje.

V případě výroby navrhovatele dochází ke spalování bioplynu, který lze považovat za obnovitelný zdroj, kdy na takto vyrobenou část elektřiny je podpora odpůrcem bez problémů poskytována. Současně ovšem dochází ke spalování LTO, tedy fosilního paliva, které není možno za žádných okolností považovat za obnovitelný zdroj v souladu s definicí provedenou zákonem o podporovaných zdrojích. K tomuto je možno srovnat závěr vyplývající z rozsudku obvodního soudu „Podle přesvědčení soudu I. stupně tedy nelze v žádném případě ze zákona č. 165/2012 Sb. dovodit, že poměrná část výkonu připadajícího na přidávané fosilní palivo je elektřinou z obnovitelného zdroje, neboť lehký topný olej jako fosilní palivo nespadá pod § 2 písm. a) zákona č. 165/2012 Sb. mezi obnovitelné zdroje.“

Faktem sice zůstává, že LTO je používáno toliko jako zapalovací médium pro vytvoření palivové směsi, kterou lze spalovat. U navrhovatele tak nebylo účelem a podstatou výroby elektřiny primárně spalování neobnovitelného zdroje s obnovitelným, ale využívání LTO k tomu, aby obnovitelný zdroj mohl být spalován. Současně je možné souhlasit s navrhovatelem, že se nejednalo o žádné neomezené využívání neobnovitelného zdroje, kdy jeho podíl při výrobě v předmětném období činil cca 4 až 5 %, tedy jeho užití zcela odpovídalo možnostem provozování příslušné technologie bioplynové stanice.

Avšak i za takovéto situace je nutno zhodnotit, že v případě výroby navrhovatele dochází v konečném důsledku ke společnému spalování bioplynu a LTO, z čehož vyplývá, že navrhovatel může v souladu s ustanovení § 4 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích nárokovat podporu pouze na poměrnou část elektřiny vyrobené z bioplynu. Oporu pro tento závěr poskytuje i výše citované ustanovení § 11a odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích zakotvující povinnost odděleného vykazování elektřiny vyrobené z obnovitelného a neobnovitelného zdroje.

V posuzované věci je tak možno souhlasit s odpůrcem, že by mělo být vycházeno z prvního rozhodnutí ve věci sporu mezi společností BIOINVEST KUNČINA, s. r. o. a odpůrcem v obdobné věci vedeného pod č. j. 05645-23/2017-ERU, v rámci kterého byl vysloven závěr, že nárok na podporu nevzniká, neboť v případě LTO se nejedná o obnovitelný zdroj energie, když na toto rozhodnutí současně odkazuje také rozsudek obvodního soudu.

Navrhovatel dále dokládá jako důkaz na podporu svých tvrzení písemné vyjádření Ministerstva životního prostředí, č. j. 34623/ENV/06, 501/330/06, ze dne 18. května 2006, kdy ovšem dle mínění Energetického regulačního úřadu z tohoto se pouze podává, že vstříknutí „zapalovací nafty“ se neposuzuje jako společné spalování, s čímž se správní orgán, jak vyplývá také z výše uvedeného, zcela ztotožňuje. Nadto je třeba podotknout, že se jedná o prostou písemnost, která nevyjadřuje právně závazný názor ministerstva, kdy navíc toto vyjádření je podáno k vyhlášce č. 482/2005 Sb., tedy k předchozí právní úpravě.

Také navrhovatel současně odkazoval na rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 9. srpna 2018, č. j. 05645-39/2017-ERU, a rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu ze dne 7. května 2019, č. j. 05645-46/2017-ERU. Jak již bylo zmíněno, v rámci těchto byl v minulosti posuzován shodný případ jiného subjektu za odlišné období, kdy nároku na vyplacení částky představující rozdíl mezi vyplacenou podporou a podporou, na kterou vznikl nárok, tj. bez odečtení části vyrobené elektřiny odpovídající množství použitého LTO, bylo původně vyhověno, avšak tato rozhodnutí byla následně nahrazena rozsudkem

obvodního soudu, v rámci kterého bylo naopak rozhodnuto, že odpůrce není povinen požadovanou částku hradit.

Jestliže odpůrce upozorňuje na prekluzi, resp. z opatrnosti vznáší námitku promlčení, neboť má za to, že navrhovatel žádá o dodatečnou opravu výkazů po lhůtě stanovené vyhláškou č. 145/2016 Sb., přičemž se jedná o prekluzivní lhůtu, uvádí Energetický regulační úřad následující.

Vyhláška č. 145/2016 Sb., o vykazování elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o vykazování energie z podporovaných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, upravuje zejména způsob vykazování množství elektřiny z obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje a rozsah údajů a termíny a způsob předávání a evidence naměřených nebo vypočtených hodnot elektřiny z podporovaných zdrojů. Ve smyslu ustanovení § 4 odst. 5 citované vyhlášky potom výrobce může opravit zaslané údaje prostřednictvím opravného výkazu do tří kalendářních měsíců od předání původního výkazu.

Předně Energetický regulační úřad uvádí, že nemůže souhlasit s odpůrcem, že se jedná o prekluzi, neboť vyhláška nemůže stanovovat jakékoli prekluzivní lhůty. V této souvislosti odkazuje Energetický regulační úřad na důvodovou zprávu k zákonu č. 133/2018 Sb., kterým se s účinností ode dne 28. června 2018 mění vyhláška 145/2016 Sb., která uvádí, že: *„vyhláška nemůže stanovovat jakékoliv prekluzivní lhůty“* a že: *„Změnou proti současnému stavu je zpřesnění ustanovení, týkajících se předávání údajů o výrobě elektřiny a tepla tak, aby nemohlo docházet k jakýmkoliv dvojím výkladům předmětných ustanovení, což by mělo zabránit případným sporům mezi OTE, a. s., a výrobci elektřiny a tepla.“* Lze tak mj. dovodit, že zákonodárce od počátku nezamýšlel lhůtu související s předáním údajů včetně jejich oprav jako lhůtu prekluzivní. K tomu je dále možno využít Výkladové stanovisko Energetického regulačního úřadu č. 4/2018 k problematice vykazování elektřiny z obnovitelných zdrojů ze dne 26. dubna 2018, prostřednictvím kterého Energetický regulační úřad zejména informuje o přístupu, který bude zohledňovat při své rozhodovací činnosti, kdy při jeho tvorbě bylo vycházeno z výkladu Ministerstva průmyslu a obchodu jako garanta zákona o podporovaných zdrojích a autora vyhlášky č. 145/2016 Sb. Z Výkladového stanoviska mj. plyne, že vyhláška o vykazování energie z podporovaných zdrojů upravuje rovněž termíny pro předkládání výkazů, kdy *„překročení termínu předání údajů o výrobě elektřiny nemá dopad do existence práva na podporu a neznamená ztrátu nároku na podporu elektřiny podle zákona o podporovaných zdrojích energie, má však dopad na termín poskytnutí podpory, tj. k výplatě podpory může dojít až v dalším účtovacím období“*.

Z výše uvedeného je zřejmé, že příslušná lhůta pro opravu údajů vyplývající z vyhlášky č. 145/2016 Sb. není lhůtou promlčecí ani prekluzivní, nýbrž toliko lhůtou pořádkovou, kdy shodný názor zastává také Rada Energetického regulačního úřadu v rámci rozhodnutí o rozkladu.

Co se potom týče návrhů na přerušení řízení, kdy tyto byly učiněny v průběhu řízení o rozkladu, konstatuje Energetický regulační úřad, že zastává shodný názor jako Rada Energetického regulačního úřadu v rozhodnutí o rozkladu č. j. 06876-26/2019-ERU ze dne 18. května 2021 nebo č. j. 07094-24/2019-ERU ze dne 20. dubna 2021, že tedy nejsou dány podmínky pro přerušení řízení, a to z důvodu, že věc již byla před soudními orgány pravomocně ukončena. Podání dovolání právní moc příslušných soudních rozsudků v žádném případě neprolamuje, a proto je za současného stavu věci nezbytné respektovat soudní praxi.

Závěrem tak lze shrnout, že v případě navrhovatele, resp. jeho výroby elektřiny, nebylo doloženo a prokázáno, že by se jednalo o spalování ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky č. 477/2012 Sb., když toto ustanovení je aplikovatelné toliko

na spalování biomasy a není jej možno vztáhnout na spalování bioplynu. Jelikož v případě výroby navrhovatele dochází v rámci spalování bioplynu při zážezích ke spalování rovněž LTO, které bezesporu není možno považovat za obnovitelný zdroj energie dle ustanovení § 2 písm. a) zákona o podporovaných zdrojích, není možno při akceptování základní zásady legitimního očekávání a předvídatelnosti v souladu se stanoviskem vyjádřeným v rozhodnutí o rozkladu na takto vyrobenou elektřinu podporu uplatňovat, když toto ustanovení § 4 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích a ani žádný jiný právní předpis neumožňuje.

Odpůrce tedy v tomto případě netíží povinnost zaplatit navrhovateli nevyplacenou část podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (zeleného bonusu) v celkové výši 4.537.958,84 Kč za období červen roku 2016 až duben roku 2019.

III.

Náklady řízení a úroky z prodlení

Co se týče nákladů řízení, odpůrce požadoval, aby mu byla přiznána náhrada nákladů řízení bez přímého vyčíslení, navrhovatel se výslovně k této otázce nevyjádřil. Navrhovatel však požadoval také zákonný úrok z prodlení z částky 4.537.958,84 Kč.

Dle obecné úpravy obsažené v ustanovení § 79 odst. 1 správního řádu jsou náklady řízení zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, včetně správního poplatku, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady důkazů, tlumočné a odměna za zastupování. Podle ustanovení § 141 odst. 11 správního řádu potom platí, že „*Ve sporném řízení přizná správní orgán účastníkovi, který měl ve věci plný úspěch, náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, může správní orgán náhradu nákladů poměrně rozdělit, popřípadě rozhodnout, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo. I když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu správní orgán přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze správního orgánu.*“

V daném případě nebylo návrhu vůbec vyhověno, navrhovatel tak nedosáhl ani částečného úspěchu ve věci, a proto není možno vůči němu aplikovat citované ustanovení a náhradu nákladů přiznat. Současně nebyly dle návrhu přiznány navrhovateli také úroky z prodlení, když je zřejmé, že tyto jsou jako příslušenství pohledávky akcesorickou pohledávkou, jejíž vznik je vždy závislý na vzniku vlastní pohledávky (jistiny). Jestliže tedy nebyla jistina navrhovateli přiznána, není možno rovněž vyhovět návrhu na úhradu úroků z prodlení.

Náklady řízení je tak možno v souladu s první větou zmíněného ustanovení přiznat toliko odpůrci. K tomuto Energetický regulační úřad doplňuje, že odpůrce své náklady žádným způsobem nespécifikoval. Jelikož odpůrce dosáhl úspěchu ve věci, je možno náklady řízení přiznat ve smyslu ustanovení § 3 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěřenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého platí, že: „*Jde-li o vzájemný závazek podnikatelů nebo je-li obsahem vzájemného závazku mezi podnikatelem a veřejným zadavatelem podle zákona upravujícího veřejné zakázky povinnost dodat zboží nebo poskytnout službu za úplatu veřejnému zadavateli, činí minimální výše nákladů spojených s uplatněním každé pohledávky 1 200 Kč.*“ Neboť došlo

ke splnění uvedených podmínek, lze odpůrci přiznat částku 1.200 Kč jako náhradu nákladů tohoto sporného správního řízení.

Energetický regulační úřad rozhodl o tom, že je navrhovatel povinen uhradit uvedené náklady řízení ve lhůtě tří dnů od právní moci rozhodnutí. Jelikož správní řád konkrétně nestanoví lhůtu, která má být v rozhodnutí k plnění povinnosti stanovena, bylo přihlédnuto k právní úpravě uvedené v ustanovení § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., Občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, dle které „*Uložil-li soud v rozsudku povinnost, je třeba ji splnit do tří dnů od právní moci rozsudku nebo, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozsudku; soud může určit lhůtu delší nebo stanovit, že peněžité plnění se může stát ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti určí.*“ S ohledem na uvedené, výši nákladů a povahu povinného subjektu se tato lhůta jeví přiměřenou.

IV. Závěr

Podle ustanovení § 141 odst. 4 správního řádu platí, že: „*Ve sporném řízení vychází správní orgán z důkazů, které byly účastníky navrženy. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. Správní orgán může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků.*“

Z charakteru sporných řízení tudíž vyplývá, že důkazní břemeno není možno přenášet na správní orgán, neboť v tomto řízení platí speciální úprava dokazování obdobně jako u sporů vedených před soudními orgány, kdy se neuplatní plně zásada materiální pravdy ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu. Řízení dle ustanovení § 141 správního řádu, tedy sporné správní řízení, není založeno na zásadě vyšetřovací, nýbrž břemeno důkazní ve smyslu procesní odpovědnosti za prokázání tvrzených skutečností spočívá na jednotlivých účastnících řízení. V tomto smyslu je nutno konstatovat, že navrhovatel neunesl své břemeno tvrzení a ani důkazní, neboť odůvodnění jeho názoru na daný spor nelze shledat dostatečným.

V průběhu řízení byly provedeny důkazy zejména jednotlivými vyjádřeními navrhovatele i odpůrce včetně poskytnutých příloh (blíže jednotlivé přílohy viz výše).

Rozhodné a pro toto správní řízení stěžejní okolnosti byly potom Energetickým regulačním úřadem získány především z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 24. dubna 2020, č. j. 25 C 130/2019 – 199 a rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. ledna 2021, č. j. 29 Co 304/2020-252.

Energetický regulační úřad vzal za svá skutková zjištění také shodná tvrzení účastníků řízení či skutečnosti známé mu z úřední činnosti. Podklady shromážděné v rámci tohoto správního řízení tak Energetický regulační úřad považuje za postačující pro zjištění stavu věci. Současně se Energetický regulační úřad dostatečně vypořádal s námitkami a tvrzeními jednotlivých stran sporu.

V rámci nového projednání Energetický regulační úřad hodnotil jednotlivé podklady v souladu s názorem Rady Energetického regulačního úřadu vyjádřeném v rozhodnutí o rozkladu, kdy bylo v tomto ohledu postupováno správním orgánem ve smyslu ustanovení § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, tedy Energetický regulační úřad při novém projednání plně respektoval právní názor druhoinstančního správního orgánu, který byl vysloven v odůvodnění jeho rozhodnutí, kterým napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena. Současně má Energetický regulační úřad za to, že postupoval v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu.

Energetický regulační úřad shrnuje, že po posouzení jednotlivých vyjádření a podkladů dospěl k závěru, že není možno za žádných okolností poskytovat podporu na výrobu elektřiny z neobnovitelného zdroje (LTO), jak požaduje navrhovatele, kdy v důsledku této okolnosti nemůže být navrhovatel se svým finančním požadavkem vůči odpůrci v tomto řízení úspěšný.

Energetický regulační úřad tudíž dospěl k závěru, že na úhradu požadované částky včetně příslušenství nemá navrhovatel nárok, neboť bylo prokázáno, že navrhovateli nevznikl nárok na požadovanou výši podpory (zeleného bonusu). V tomto ohledu bylo rovněž rozhodnuto o úhradě nákladů řízení a úroků z prodlení.

Podle ustanovení § 141 odst. 7 správního řádu platí, že rozhodnutím ve sporném řízení správní orgán návrhu zcela, popřípadě zčásti vyhoví, anebo jej zamítne, popřípadě ve zbylé části zamítne. Energetický regulační úřad rozhodl tak, že návrhy navrhovatele zamítl.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Zuzana Altmannová
oprávněná úřední osoba
oddělení sporných a schvalovacích řízení

Rozdělovník:

společnost Malečská energetická, s. r. o.
společnost OTE, a. s.